

Stöd vid uppföljning av förskriven elrullstol

Inledning och syfte

Uppföljningsunderlaget är tänkt som ett stöd för förskrivare i förskrivningsprocessen gällande det som åligger förskrivare efter utlämnandet av hjälpmedlet. En väl genomförd uppföljning med information, instruktion, träning/invänjning, uppföljning och utvärdering ger ofta ny kunskap som kan leda till nya åtgärder. En viktig del i förskrivningsprocessen är uppföljning och utvärdering av uppsatta mål. Som förskrivare ansvarar du för att det finns stöd i omgivningen och att användningsområdet för hjälpmedlet är klargjort. Du ansvarar också för att bedöma behov av fortsatt uppföljning. Detta är förstås särskilt viktigt gällande personer med skador och/eller sjukdomar som ofta leder till ändrade förutsättningar. Uppföljningsunderlaget är ett komplement till den information som finns på Vårdgivarguiden gällande förskrivningsprocessen och uppföljning av hjälpmedelsförskrivning samt till Socialstyrelsens material kring förskrivningsprocessen.

Dokumentet innehåller råd till förberedelser inför körträning, tips vid körträning samt uppföljning av användandet. Enligt Vårdgivarguidens rekommendation skall uppföljning ske minst 1 gång per år av förskrivaren.

Målformulering

- Har brukarens/förskrivarens mål med elrullstolen uppfyllts? Om inte, varför?
- Använder brukaren elrullstolen enligt överenskommelse mellan brukare och förskrivare?

Körträning

Förskrivarens förberedelser inför körträning

Miljön

- Var ska elrullstolen användas? Inomhus, utomhus, arbete, skola, övriga aktiviteter/områden (till exempel fritidsaktiviteter såsom besöka vänner/familj, kulturevenemang, trädgård, restaurang/café).

Elrullstolens egenskaper

- Teknisk data, skötselråd, el-funktioner, laddningsrutin.

Genomgång med brukaren inför körträning

Muntlig information/genomgång

Information/genomgång bör ges till brukaren och berörda personer.

- Var och i vilka aktiviteter samt under vilka förutsättningar ska elrullstolen användas?
- Restriktioner och överenskommelse mellan brukare och förskrivare kan göras. Upprätta gärna en skriftlig överenskommelse mellan dig och brukaren vid förskrivning.
- Lämna ut broschyr "Information vid utlämning av elrullstol". Där finns information om försäkring, service, skötselråd samt trafikregler med mera.
- Lämna ut bruksanvisning.
- Lämna ut information om vad som gäller vid tillbud.

Praktisk genomgång av elrullstolen

Instruktioner/träning bör ges till brukaren och berörda personer.

- El-funktioner på elrullstolen.
- Inställningar av sits och hastighet.
- Frikoppling.
- Vårdarstyrning.
- Laddning av elrullstolen.

Praktisk körträning

Inomhus

- Förflyttning till/från elrullstolen.
- Start/stopp.
- ADL- situationer där elrullstolen används.
- In och ut ur hiss.
- Genom dörrar och över trösklar.
- Precisionskörning.

Utomhus

- Start/stopp på olika underlag: Planmark, i backe.
- Backa.
- Bromssträcka i olika hastigheter och i backe.
- Körning i olika hastigheter.
- Hastighetsreglering vid svängar.
- Hindertagning.
- Trånga passager samt i stressiga situationer.
- Öppna dörrar.
- Närmiljön och i aktuella aktiviteter.
- Övergångsställen.
- Kollektivtrafik.
- Till/från förvaringsplats.
- På ramp.

Sodexo Hjälpmedelsservice Stockholm
Besöksadress: Domnarvsgatan 16, 163 53 Spånga
Telefonnummer: 08- 5788 5200
E-postadress: info.hjapmedelsservice.se@sodexo.com
Hemsida: www.sodexohjs.se/sthlm

Uppdaterad 2025-04-09

- Lasta in i bil/kör in i färdtjänstfordon.

Tips och råd

Generellt

- Stressiga situationer såsom i och ur hiss, oförutsedda situationer, i köpcentrum eller liknande bör tränas på. Ge förslag på att sänka hastigheten, eller stanna stolen helt. Vid oförberedda händelser, ge tips på att ta med mobiltelefon för att tillkalla hjälp.
- Stäng av elrullstolen vid till exempel på/avklädning, överflyttning och betalning i kassa. Elrullstolen för vara avstängd vid sittande intill bort och när den inte skall köras, eftersom att det finns risk för att fastna, komma åt joystickknopp och stolen kör iväg.
- Börja träningen i fiktiva miljöer där ingen/inget kan skadas. Till exempel upptejade linjer som motsvarar hiss, förvaringsplats eller andra trånga utrymmen.
- Ge tips om var matkassar kan placeras på elrullstolen i syfte att inte påverka tipprisk eller krock med länkhjul.
- Ge tips om hur fotplattor fälls upp. Prova till exempel med griptång, påklädningskrok eller band.
- Vid hindertagning ska elrullstolen köras över rakt mot kanten/hindret då samtliga hjul är på underlaget. Detta minskar tipprisken.
- Sänk hastigheten vid svängar, framförallt kraftiga svängar.
- Undvik att köra på skrå då tipprisken ökar.
- Om sitstilt finns på elrullstolen kan den med fördel lutas bakåt i nedförsbacke och ned för kanter för att underlätta för brukaren. Tiltas elrullstolen bakåt kommer benstöden högre upp från marken och ökar markfri gång.
- Sitstilt bakåt kan underlätta för brukaren att orka hålla upp huvudet och därmed se omgivningen bättre. Minskar även risken att glida fram på sittdynan.
- Upprätt körställning underlättar vid körning uppför ramp i syfte att minska tipprisken bakåt.
- Inför service av elrullstolen ska elrullstolen vara rengjord för att tekniker ska kunna arbeta med den samt minska smittorisk. Detta gäller även vid återlämning av elrullstolen.
- Informera om att brukaren ska se över lufttryck i däcken på elrullstolen. För lite lufttryck i däcken ökar risken för instabilitet samt slitage på elrullstolen.
- Informera om att vid mörkerkörning är det viktigt att man syns, till exempel genom att hänga en reflexväst på ryggstödet, montera extra lampor.
- Vid frågor om tillgänglighet i kollektivtrafik, rekommendera brukaren att se information från SL.

Sodexo Hjälpmedelsservice Stockholm
Besöksadress: Domnarvsgatan 16, 163 53 Spånga
Telefonnummer: 08- 5788 5200
E-postadress: info.hjapmedelsservice.se@sodexo.com
Hemsida: www.sodexohjs.se/sthlm

Uppdaterad 2025-04-09

Uppföljning

Användning

- När används elrullstolen? Uppskattad nyttjandegrad/frekvens av elrullstolen. Kommer elrullstolen att användas minst tre av de fyra årstiderna? Se beslutsstöd i Hjälpmedelsguiden i Vårdgivarguiden.
- Var används elrullstolen och i vilka aktiviteter? Inomhus, utomhus, i kollektivtrafik, närmiljö.
- Hur länge sitter brukaren i sin elrullstol/dag?
- Finns det andra hjälpmedel som används i kombination med elrullstolen? Exempelvis kommunikationshjälpmedel, förflyttningshjälpmedel, omgivningskontroll.
- Vad fungerar bra?
- Vad fungerar mindre bra?
- Klarar brukaren manövrering av elrullstolen?
- Behöver restriktioner uppdateras?
- Uppfyller elrullstolen brukarens förväntningar och mål?
- Uppfylls förskrivarens syfte med förskrivningen?
- Har incidenter skett? Brukaren ska kunna framföra elrullstolen utan fara för sig själv eller andra?
- Följer brukaren egenansvaret? Skötsel, förvaring, aktsamhet.
- Riskanalys: finns begränsningar/resurser som påverkar användandet av en elrullstol?

Sittande och funktionstillstånd

- Föreligger medicinska förändringar? Behov av ny bedömning?
- Föreligger förändringar i aktivitets- och funktionsförmåga?
- Använder och klarar brukaren och anhöriga sittjusteringar med hjälp av el-funktioner?

Avsluta

- Behövs kompletterande åtgärder/justeringar på elrullstolen eller sittanpassning?
- Behövs ny konsultation eller arbetsorder?
- När ska ny uppföljning göras? Se analysmetod för uppföljning av funktion, nytta, risk finns på Vårdgivareguiden "Modell för bedömning av uppföljningsbehov vid förskrivning av hjälpmedel".

Sodexo Hjälpmedelsservice Stockholm
Besöksadress: Domnarvsgatan 16, 163 53 Spånga
Telefonnummer: 08- 5788 5200
E-postadress: info.hjaplmedelsservice.se@sodexo.com
Hemsida: www.sodexohjs.se/sthlm

Uppdaterad 2025-04-09